

POSTANOWIENIE

Dnia 18 marca 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras

w sprawie **M.C. i in.**

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu w dniu 18 marca 2025 r.

wniosku obrońcy skazanego M. C.

o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego I.Z.

na podstawie art. 42 § 4 zdanie pierwsze k.p.k. w zw. z art. 41 § 1 k.p.k.

postanowił:

**wyłączyć sędziego Sądu Najwyższego I.Z. od rozpoznania sprawy
o sygn. IV KK 458/24.**

UZASADNIENIE

W dniu 25 lutego 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynął wniosek obrońcy skazanego M. C. o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego I.Z. od orzekania w sprawie o sygn. IV KK 458/24 zawisłej na skutek skargi kasacyjnej wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich na korzyść M.C. i W.R. od prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z dnia 14 kwietnia 2022 r. sygn. II AKa 15/21.

Obrońca skazanego odwołując się do orzecznictwa krajowego i międzynarodowego kwestionującego status Krajowej Rady Sądownictwa, której skład ukształtowany został na mocy ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3) oraz status sędziów, zwłaszcza sędziów Sądu Najwyższego, powołanych na stanowisko

sędziego na wniosek tak ukształtowanej Rady, wniósł o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego I.Z. z uwagi na niespełnianie przez niego wymogu instytucjonalnej bezstronności w rozumieniu wskazanym m.in. w pisemnych motywach uchwały trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/2020 oraz uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, prowadzącego w konsekwencji do wystąpienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej z art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek obrońcy jest zasadny.

Przepis art. 41 k.p.k. ustanawiający instytucję *iudex suspectus* przewiduje możliwość wyłączenia sędziego, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Odwołując się do stanowiska Sądu Najwyższego wyrażonego w postanowieniu z dnia 13 października 2021 r., II KO 30/21, warto przypomnieć, że wyłączenie sędziego na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. winno nastąpić nie tylko w sytuacji gdy istnieje okoliczność tego rodzaju, iż mogłaby wywołać wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie, ale również wówczas gdy orzekanie przez sędziego w sprawie mogłoby realnie prowadzić do znacznie poważniejszego uchybienia, tj. naruszenia standardu z art. 6 ust. 1 Europejskiej Konwencji Praw Człowieka i uznania, że taki skład orzekający nie stanowi niezależnego i bezstronnego sądu ustanowionego ustawą. Taka właśnie sytuacja ma miejsce w tej sprawie.

Bez wątpienia, okoliczności związane z uzyskaniem statusu sędziego Sądu Najwyższego przez I. Z. w następstwie brania udziału w konkursie przed Krajową Radą Sądownictwa po 17 stycznia 2018 r., na których oparł swój wniosek obrońca, w odniesieniu do sędziów Sądu Najwyższego skutkują każdorazowo uznaniem Sądu z ich udziałem za nienależycie obsadzony (por. uchwała trzech połączonych Izb Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20). Z tego względu wielokrotnie już Sąd Najwyższy wskazywał na potrzebę wyłączenia I. Z. od rozpoznania spraw z uwagi na brak przymiotu niezawisłości i bezstronności (m.in. postanowienia SN: z dnia 11 grudnia 2024 r., V KK 423/24; z dnia 6 listopada 2024 r., II KK 450/24). Sąd Najwyższy w niniejszym składzie w pełni ten pogląd aprobuje.

Mając powyższe na uwadze koniecznym stało się podjęcie przez Sąd Najwyższy decyzji o wyłączeniu I. Z. od rozpoznania sprawy wywołanej kasacją Rzecznika Praw Obywatelskich (IV KK 458/24).

[WB]

[a.ł]